

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI
UNIVERSITATEA “1 DECEMBRIE 1918” ALBA IULIA
ȘCOALA DOCTORALĂ
DOMENIUL CONTABILITATE

TEZĂ DE DOCTORAT
REZUMAT

CONDUCĂTOR DE DOCTORAT:
PROF.UNIV.DR. BRICIU SORIN

DOCTORAND:
ROF LETIȚIA MARIA

Alba Iulia
2012

**MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI
UNIVERSITATEA “1 DECEMBRIE 1918” ALBA IULIA
ȘCOALA DOCTORALĂ
DOMENIUL CONTABILITATE**

**PERFEȚIONAREA CONTABILITĂȚII
MANAGERIALE ÎN SECTORUL ENERGETIC
PRIN IMPLEMENTAREA METODEI ABC
(ACTIVITY-BASED COSTING)**

**CONDUCĂTOR DE DOCTORAT:
PROF.UNIV.DR. BRICIU SORIN**

**DOCTORAND:
ROF LETIȚIA MARIA**

**Alba Iulia
2012**

CUPRINS

LISTA FIGURILOR	6
LISTA TABELELOR.....	7
LISTA GRAFICELOR	7
LISTA ABREVIERILOR.....	8
INTRODUCERE.....	9
METODOLOGIA CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE.....	18

CAPITOLUL 1.STADIUL ACTUAL AL CUNOAȘTERII ȘI CERCETĂRII ÎN

CONTABILITATEA MANAGERIALĂ	21
1.1.Sistemului informațional al entității și rolul lui în asistarea deciziilor manageriale	21
1.2.Contabilitatea – componentă a sistemului informațional.....	26
1.3.Identitatea și evoluția contabilității manageriale	29
1.4.Modele și concepții de organizare a contabilității manageriale în România	37
1.5.Tendențe actuale în contabilitatea managerială	43
1.5.1.Conceptul Lean accounting.....	43
1.5.2.Noi orientări ale contabilității manageriale.....	45
1.6.Costurile si rolul novator al acestora în procesul decizional-informațional	50
1.6.1.Importanța informației de tip cost în procesul decizional	50
1.6.2.Costul – concept cheie a contabilității manageriale	55
1.7.Comportamentul costurilor și evoluția prețurilor în domeniul producției de energie electrică	60
1.8.Concluzii preliminare	69

CAPITOLUL 2.FUNDAMENTE TEORETICE ALE ORGANIZĂRII CONTABILITĂȚII MANAGERIALE ȘI CALCULAȚIEI COSTURILOR PRIN METODA ACTIVITY-BASED COSTING.....

2.1.Originile și cauzele apariției calculației costurilor pe activități	71
---	----

2.2. Organizarea calculației costurilor pe activități	74
2.2.1. Delimitări conceptuale privind noțiunile utilizate în aplicarea metodei ABC	74
2.2.2. „Decupajul” entității în activități și analiza acestora.....	79
2.2.3. Etapele organizării contabilității manageriale și calculației costurilor prin metoda ABC	83
2.3. Asistarea procesului managerial pe baza informațiilor de tip ABC în cadrul modelului de gestiune ABM (Activity-Based Management)	91
2.4. Avantaje, limite și aprofundări ale metodei ABC	95
2.4.1. Avantajele și limitele metodei ABC	95
2.4.2. Dezvoltări ale metodei ABC: Time Driven ABC, Feature Costing și MBM (management by means).....	98
2.5. Posibilități de aplicare ale metodei ABC în sectorul energetic	106
2.6. Concluzii preliminare	110

CAPITOLUL 3. LOCUL ȘI ROLUL PRODUCȚIEI DE ENERGIE ELECTRICĂ ÎN SECTORUL ENERGETIC DIN ROMÂNIA.....111

3.1. Evoluții și provocări ale principalelor sisteme energetice mondiale	111
3.2. Politica Uniunii Europene în domeniul energiei și „obiectivele 20-20-20”	115
3.3. Evoluția și perspectivele sistemului energetic din România	117
3.3.1. Criza actuală a resurselor de energie primară din România.....	117
3.3.2. Obiective prioritare ale dezvoltării sectorului energetic din România...124	
3.4. Evoluția producției și consumului de energie primară din România.....	127
3.5. Sursele regenerabile de energie, o alternativă pentru viitor.....	133
3.6. Concluzii preliminare	139

CAPITOLUL 4. PERFEȚIONAREA CONTABILITĂȚII MANAGERIALE ȘI A CALCULAȚIEI COSTURILOR ÎN DOMENIUL PRODUCȚIEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PRIN IMPLEMENTAREA METODEI ABC.....141

4.1.Necesitatea perfecționării contabilității manageriale și a calculației costurilor în domeniul producției de energie electrică	141
4.2.Locul și rolul S.C.,„Hidroelectrica” S.A. Sebeș în cadrul Sistemului Energetic Național	143
4.3.Analiza critică a sistemului de contabilitate și calculație a costurilor utilizat în sectorul energetic comparativ cu sistemul pe activități.....	151
4.3.1.Studiu metodologic privind organizarea contabilității manageriale prin metoda globală în domeniul energetic, cu aplicație la S.C.,„Hidroelectrica” S.A. Sebeș	151
4.3.2.Metodologia organizării transversale cu aplicație la S.C.,„Hidroelectrica” S.A. Sebeș.....	162
4.3.3.Studiu metodologic privind organizarea contabilității manageriale prin metoda pe activități în domeniul energetic, cu aplicație la S.C.,„Hidroelectrica” S.A. Sebeș.....	170
4.3.4.Studiu comparativ privind analiza rezultatelor obținute prin cele două sisteme de contabilitate managerială: sistemul global și sistemul ABC.....	182
4.4.Tabloul de bord și îmbunătățirea performanțelor entităților din sectorul energetic	186
4.4.1.Tabloul de bord și utilizarea indicatorilor de pilotaj în aprecierea performanțelor unei entități.....	186
4.4.2.Studiu metodologic privind calculul indicatorilor de pilotaj cu aplicație la S.C.,„Hidroelectrica” S.A. Sebeș.....	193
4.4.3.Adaptarea tabloului de bord la specificul entităților din sistemul energetic, cu aplicație la S.C. „Hidroelectrica” S.A. Sebeș.....	198
4.5.Concluzii preliminare	206

**CAPITOLUL 5.REPREZENTAREA REALITĂȚII ECONOMICE PRIN MODELARE
ECONOMETRICĂ LA S.C.HIDROELECTRICA S.A. SEBEȘ
ȘI UTILIZAREA EI ÎN PREVIZIUNILE CONTABILITĂȚII MANAGERIALE 207**

5.1.Motivații pentru utilizarea econometriei în analiza și interpretarea realității economice prelucrate de contabilitatea managerială	207
--	-----

5.2.Generalități privind construcția unui model econometric.....	209
5.3.Elemente definitorii ale unui model econometric dinamic bazat pe regresie neliniară	214
5.4.Construcția unui model econometric dinamic bazat pe regresie neliniară pentru analiza și prognoza evoluției cheltuielilor la S.C.Hidroelectrică S.A. Sebeș	225
5.5.Concluzii preliminare	250
CONCLUZII GENERALE ȘI PERSPECTIVE ALE CERCETĂRII.....	251
Concluziile cercetării efectuate.....	251
Contribuții proprii.....	259
Perspective viitoare ale cercetării	260
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE.....	261
LISTA ANEXELOR.....	274
ANEXE	275

CUVINTE CHEIE:

- sistem informațional
- contabilitate managerială
- contabilitatea Lean
- sector energetic
- cost de producție
- proces decizional
- reorganizare transversal
- metoda globală
- metoda ABC
- metoda ABM
- tablou de bord
- model econometric

SINTEZA PRINCIPALELOR PĂRȚI ALE TEZEI DE DOCTORAT

CAPITOLUL 1. STADIUL ACTUAL AL CUNOAȘTERII ȘI CERCETĂRII ÎN CONTABILITATEA MANAGERIALĂ

Primul capitol cuprinde o revizuire exhaustivă a literaturii de specialitate internă și internațională, cu privire la rolul sistemului informațional în activitatea de management a unei entități, evoluția contabilității manageriale și rolul acesteia în sistemul informațional al unei entități, tendințe actuale manifestate în contabilitatea managerială, rolul novator al costurilor în procesul informațional-decizional. Majoritatea informațiilor referitoare la modul de cheltuire a surselor entității sunt date de contabilitatea managerială. Locul contabilității manageriale în structura informațională a firmei este dat tocmai de aptitudinea acesteia de a oferi o imagine clară a proceselor interne care se desfășoară exclusiv sub autoritatea entității.

Dezideratul care a stat la baza prezentului demers științific a fost acela de a sublinia necesitatea perfecționării contabilității manageriale într-un sector de maximă importanță a economiei României. Considerăm oportună abordarea acestei problematice în contextul tendințelor actuale de globalizare și de aliniere a entităților române ce activează în acest sector la exigențele europene.

Pentru atingerea acestui deziderat am optat pentru o îmbinare, a unei cercetări de *tip descriptiv*, în prima parte a tezei, cu un pronunțat caracter calitativ dar și cu elemente cantitative, cu o cercetare de *tip explicativ*, adoptată în cea de a doua parte a lucrării de cercetare, la fel cu elemente cantitative și calitative. Cercetarea aplicată la nivelul ultimelor două capitole are și un pronunțat caracter *aplicativ*, întrucât folosește rezultatele celorlalte două tipuri de cercetări aplicate în scopul acumulării de noi cunoștințe, fiind orientată în principal spre un obiectiv practic specific.

Entitățile din industria energetică utilizează un mod de calcul tradițional al costului de producție, costul fiind perceput ca o limită de referință inferioară a prețurilor. Cunoașterea costurilor este esențială în stabilirea prețurilor de vânzare în concordanță cu cerințele pieței și realizarea marjei de profit previzionată. Calculația costurilor de producție constituie un

instrument important de asistare la adoptarea unei decizii, iar trecerea de la un sistem tradițional de calculație a costurilor la un sistem modern, bazat pe criterii mai eficiente de repartizare, poate influența pozitiv procesul decizional. Practic, valoarea unei decizii depinde de natura și de calitatea costurilor avute în vedere.

Modificarea costurilor se reflectă direct în performanțele entităților. Printr-un control exercitat asupra costurilor, entitățile din sectorul energetic pot urmări și analiza întreaga activitate desfășurată și pot identifica modalități de reducere a costurilor și de creștere a performanțelor.

Studierea modalităților prin care contabilitatea managerială își îndeplinește atribuțiile și sprijină procesele decizionale la nivelul entităților din sectorul energetic al României, a avut drept rezultat identificarea unei situații îngrijorătoare: pe de o parte, există un *interes redus* al acestor entități în ceea ce privește organizarea contabilității manageriale și utilizarea datelor analitice pentru analiza consumului de resurse, a potențialului și a locului entității în confruntarea cu diverși competitori în sector, iar pe de altă parte, acolo unde totuși se organizează sunt aplicate *metode tradiționale de calculație*. Una dintre metodele aplicate este *metoda globală* care dezvoltă o concepție tradițională de tratare a cheltuielilor indirecte, acestea fiind asimilate cheltuielilor directe, fără a insista pe o manieră riguroasă de atribuire a lor asupra obiectelor de calculație. Acest comportament a fost alimentat o perioadă îndelungată de ignorarea obligativității organizării contabilității manageriale, deși legislația în domeniu a prevăzut acest lucru.

Consultarea exhaustivă a literaturii de specialitate din domeniu ne-a condus la concluzia că pentru industria din sectorul energetic nu există un sistem de contabilitate managerială adaptat la condițiile actuale ale acestui sector. Utilizând o bogată bibliografie, în prima parte a acestui demers științific întreprins, am formulat principalele aspecte teoretice legate de cadrul conceptual de organizare a contabilității manageriale și a calculației costurilor, urmând ca în a doua parte să propunem implementarea unei metode moderne de calculație a costurilor.

Metoda de calculație Activity-Based Costing a fost aleasă în concordanță cu specificul activității entităților din acest sector, datorită faptului că ponderea semnificativă a cheltuielilor generate de activitatea acestor entități îmbracă forma cheltuielilor fixe, adică indirecte, iar metoda ABC este axată tocmai pe tratarea și repartizarea rațională a acestui tip de cheltuieli. Decalajul manifestat în prezent între evoluția contabilității manageriale și evoluția tehnologiilor de producție din sectorul energetic explică necesitatea unui model de calculație a costurilor mai pertinent, adaptat specificului prezentat de acest sector.

CAPITOLUL 2.FUNDAMENTE TEORETICE ALE ORGANIZĂRII CONTABILITĂȚII MANAGERIALE ȘI CALCULAȚIEI COSTURILOR PRIN METODA ACTIVITY-BASED COSTING

Al doilea capitol subliniază originile, cauzele apariției și particularitățile acestei metode moderne de calculație, insistă pe importanța informațiilor de tip ABC în procesul managerial, posibilitățile de aplicare ale acestei metode în sectorul energetic, precum și pe avantajele, dezavantajele și dezvoltările recente ale acestei metode.

Esența aplicării metodei ABC nu o reprezintă calculul costului ci determinarea originii acestuia pe fundalul relațiilor de cauzalitate. Stabilirea profitabilității clienților prin cele două componente ale costului (cost produs și cost client), responsabilizarea personalului, adaptarea la schimbarea continuă a pieței reprezintă câteva avantaje competitive ale entităților care aplică metoda ABC.

Metoda ABC arată că miza în atingerea unor performanțe superioare poate fi influențată de *redefinirea modului de organizare* a entității. Pentru ca o entitate să devină mai competitivă și mai reactivă la cerințele clienților, ea trebuie să aibă în vedere două aspecte: diminuarea ciclului de viață al produselor, lucrărilor executate și serviciilor prestate și lărgirea gamei sortimentale oferită clienților. Ambele aspecte implică un tip de organizare flexibil și evolutiv, așa cum este cel transversal propus de metoda ABC.

În ceea ce privește *perfecționarea sistemului de calculație a costurilor*, există o serie de considerente, detaliate exhaustiv pe parcursul lucrării, și amintite sintetic la finalul acesteia, ce ne conduc la validarea ipotezei susținute:

- metoda ABC se fundamentează pe conceptul: consum de activități, iar activitățile la rândul lor sunt consumatoare de resurse;
- metoda ABC se limitează la utilizarea doar a repartizării primare a cheltuielilor, aplicabilă în momentul determinării costului fiecărei activități, și nu operează cu ambele tipuri de repartizări (primară și secundară). Această repartizare primară îmbracă de regulă forma unei alocări directe de cheltuieli după natura lor asupra activităților, pentru acele cheltuieli neatribuibile se apelează la repartizare;
- se distinge de alte metode prin utilizarea noțiunii de inductor de cost. Inductorii de cost leagă cheltuirea de cheltuieli și analizează cauzalitatea costurilor activităților.

Selectarea lor se face prin punerea în balanță a beneficiilor acurateței sporite și a costurilor excesive cu măsurarea.

Demersul ABC face apel la o învățare colectivă și la un progres permanent. Adoptarea noului tip de organizare transversală, a fost deseori privită cu reticență de managerii entităților, fără să conștientizeze că după o analiză comună, coerentă și amănunțită a avantajelor și dezavantajelor oferite de această organizare, după identificarea activităților și a mediilor de punere în aplicare a acestora, abordarea ABC va conduce la o *cartografiere* oportună a activităților producătoare și non-producătoare de valoare, nu doar sub aspectul conținutului ci și al interacțiunii unora cu celelalte.

CAPITOLUL 3. LOCUL ȘI ROLUL PRODUCȚIEI DE ENERGIE ELECTRICĂ ÎN SECTORUL ENERGETIC DIN ROMÂNIA

În al treilea capitol *Locul și rolul producției de energie electrică în sectorul energetic din România* au fost detaliate aspecte referitoare la principalele sisteme energetice mondiale și politica Uniunii Europene în domeniul energiei și „obiectivele 20-20-20”. Tot în acest capitol am urmărit să realizăm o prezentare a sistemului energetic din România, criza resurselor de energie și situația actuală ce caracterizează acest sector, obiectivele prioritare ale dezvoltării lui, evoluția producției și a consumului de energie primară în România. De asemenea au fost abordate câteva aspecte referitoare la sursele regenerabile de energie, ca o alternativă pentru consumul viitor de resurse.

Industria energiei electrice a reprezentat întotdeauna o ramură de maximă importanță pentru economia oricărei țări. Această ramură a început să se dezvolte abia spre sfârșitul secolului al XX-lea, în prezent ea consolidând baza tuturor activităților industriale, agricole, de transporturi și telecomunicații, ce caracterizează întreaga civilizație a lumii contemporane.

Ca în toate țările membre UE, și în România, tendința dominantă a sectorului energetic a fost de liberalizare a pieței de energie, evoluție cu profunde implicații în mediul economic de acțiune al producătorilor de energie. Caracterul limitat al resurselor energetice, creșterea securității alimentării cu energie, utilizarea surselor regenerabile de energie, precum și schimbările climatice sunt doar câteva provocări majore care stau la baza reorientării politicii

energetice a țării noastre, în condițiile în care alături de alte țări membre UE este o țară importatoare de energie.

Considerăm utilă semnalarea următoarelor tendințe manifestate la nivelul sectorului energetic român:

- scumpirea energiei electrice și concomitent a tuturor produselor românești constituie una din principalele urmări ale pachetului legislativ „20/20/20”, inițiativă lansată de Bruxelles ce intră în vigoare din 2013. Acest pachet de reglementări ce urmărește utilizarea surselor de energie regenerabilă în proporție de 20% din consumul total de energie, reducerea 20% până în 2020 a gazelor cu efect de seră, revizuirea sistemului de tranzacționare a certificatelor privind emisiile de gaze cu efect de CO₂, prevede pentru țara noastră o *cotă a energiei regenerabile de 24%* în consumul intern brut de energie până în 2020. În aceste condiții, sectorul de producție a energiei electrice va resimți din plin impactul acestor măsuri;
- fiind cel mai mare poluator al mediului înconjurător, inițiativa „20/20/20” prevede ca începând cu anul 2013 sectorul de generare a energiei să nu mai beneficieze de cote de emisii de dioxid de carbon. Practic, în următorii ani vom asista la o creștere alarmantă a costului cu aceste emisii și o reflexie directă a lui în prețul final al energiei. Aceasta va conduce fie la demararea unor investiții tehnologice de mare amploare, care însă nu vor avea efecte imediate, fie la reducerea considerabilă a producției de energie electrică. Toate aceste costuri se vor regăsi în prețul final al energiei la consumator;
- la costurile anterior amintite se vor adăuga cele generate de investițiile în capacitățile de producție a energiei ce folosesc surse regenerabile de energie.

Principalele probleme semnalate la nivel intern sunt variate și au cauze multiple. Lipsa acută de investiții, accentul pus pe subvenționarea activității și nu pe o creștere competitivă a posibilităților de exploatare, lipsa de preocupare a managerilor din sector pentru o urmărire operativă a costurilor, dar mai ales dorința acută de privatizare manifestată în ultima perioadă au determinat oscilații multiple cu efecte profunde în situația economică și financiară.

CAPITOLUL 4.PERFEȚIONAREA CONTABILITĂȚII MANAGERIALE ȘI A CALCULAȚIEI COSTURILOR ÎN DOMENIUL PRODUCȚIEI DE ENERGIE ELECTRICĂ PRIN IMPLEMENTAREA METODEI ABC

În acest capitol am subliniat și demonstrat necesitatea perfecționării sistemului de contabilitate managerială și de calculație a costurilor la nivelul entităților din sectorul energetic. După o încadrare a *S.C.Hidroelectrica S.A.* în ansamblul Sistemului Energetic Național, am realizat o analiză critică asupra sistemului actual de calculație a costurilor aplicat la nivelul acestei entități și sistemul de calculație a costurilor pe activități.

Dezavantajul aplicării *sistemului global de calculație* a costurilor de producție provine din caracterul tardiv al informațiilor furnizate, tratarea mai puțin riguroasă a cheltuielilor indirecte și lipsa identificării anticipate a cauzei costului care conduce la creșterea acestuia.

O direcție de îmbunătățire a calității informațiilor furnizate și de eliminare a deficiențelor majore ale sistemului informațional al metodei globale, o constituie reorganizarea transversal-organizatorică și o *calculație a costurilor pe activități*. Metoda ABC este o modalitate de rafinare a sistemului de calcul al costurilor unei entități, deschizând noi orizonturi spre un alt tip de calculație mai pertinentă. Implementarea acestei metode conduce la o *scădere a costului de producție* ca urmare a modalității distincte de abordare și repartizare a cheltuielilor indirecte de către cele două sisteme și a eliminării acelor activități producătoare de non-valoare. Totodată această metodă oferă posibilitatea gestionării performanței și reducerii costurilor prin urmărirea operativă a acestora cu ajutorul unui instrument modern de conducere, respectiv tabloul de bord.

Alcătuind dintr-un ansamblu de indicatori prezentați într-o manieră sintetică și cu o periodicitate corelată, *tabloul de bord* permite decidentului să reacționeze rapid la apariția problemelor. Pentru a atinge acest deziderat am calculat principalii *indicatori de pilotaj* ai performanței pentru *S.C.Hidroelectrica S.A.* și am construit *tabloul de bord de pilotaj* și *tabloul de bord pe activități* pentru această societate, prin adaptarea acestor instrumente la specificul sectorului energetic.

Principalele *noutăți* aduse de metoda ABC la nivelul sectorului energetic țin de câteva aspecte cum ar fi: metoda nu se bazează pe simpla structură ierarhică a entității, ci așează în prim-plan decupajul transversal al ei, contribuie la identificarea nevoie reale de informații, la conceperea unui mecanism prin care să se stabilească relații cauzale pentru cheltuielile comune și

la o diviziune mai proeminentă între activitățile principale și cele secundare utilizând moduri de repartizare mai puțin arbitrare, oferind posibilitatea determinării unui cost pertinent al producției și utilizării unor tablouri de bord pe baza unor indicatori de pilotaj.

CAPITOLUL 5. REPREZENTAREA REALITĂȚII ECONOMICE PRIN MODELARE ECONOMETRICĂ LA S.C. HIDROELECTRICA S.A. SEBEȘ ȘI UTILIZAREA EI ÎN PREVIZIUNILE CONTABILITĂȚII MANAGERIALE

Ultimul capitol propune un instrument modern de analiză și previziune a cheltuielilor util conducerii unei entități. După prezentarea unor generalități referitoare la econometrie și rolul ei în cuantificarea proceselor economice, s-au amintit principalele etape de construcție a unui model econometric. Pentru exemplificare am recurs la construcția și validarea unui model econometric dinamic, bazat pe regresie neliniară, în vederea analizei și prognozei cheltuielilor de producție la S.C. Hidroelectrica S.A. Sebeș. În ultima parte au fost subliniate limitele aplicării acestei modalități de previziune în activitatea de management a entităților.

Pornind de la argumentele formulate, am considerat util să recomandăm utilizarea în procesul managerial și a unor instrumente de analiză și previziune, puse la dispoziție de econometrie. Organizarea eficientă a activității economice desfășurate în entitățile din sectorul energetic român impune și perfecționarea metodelor de conducere a acesteia, ceea ce implică adoptarea sau reconsiderarea metodelor de calculație a costurilor capabile să realizeze o descompunere a acestei activități și să genereze informații corespunzătoare conducerii cu privire la modul de obținere a rezultatelor, dar și adoptarea de noi instrumente de analiză.

Demersul nostru științific se finalizează cu formularea unor concluzii generale ale cercetării efectuate, cu precizarea limitelor cercetării întreprinse și cu menționarea perspectivelor viitoare de cercetare. **Concluzia generală a cercetării** constă în faptul că entitățile din sectorul energetic trebuie să aplice un sistem modern de calcul și urmărire a costurilor, trebuie să folosească instrumente de monitorizare și previziune a lor, pentru a obține informații complete și oportune cu privire la costurile ocazionate de activitatea desfășurată. Acest considerent stă la baza creșterii eficienței procesului decizional și la îmbunătățirea performanțelor economico-financiare ale acestor entități.

Contribuții proprii

Contribuțiile proprii pot fi sintetizate astfel:

- relevarea stadiului cunoașterii și a cercetării în domeniul contabilității manageriale, subliniind rolul important pe care aceasta îl are în cadrul sistemului informațional al entității;
- prezentarea stadiului cunoașterii cu privire la tendințele actuale de organizare și conducere a contabilității manageriale, respectiv asimilarea conceptului de Lean Accounting, aprofundarea noulor tipuri de organizare și management al producției și vânzărilor, semnalarea accentuării tot mai acute a funcției sociale a entității moderne, prezentarea succintă a unor noi abordări ale contabilității manageriale;
- semnalarea importanței informației de tip cost în procesul managerial și accentuarea rolului novator pe care costurile îl au în procesul decizional-informațional;
- analiza sistemului contabilității manageriale și a calculației costurilor în entitățile din industria energetică;
- propunerea implementării sistemului de calculație a costurilor de tip ABC (Activity Based Costing) în entitățile care își desfășoară activitatea în sectorul energetic;
- efectuarea unui studiu comparativ și formularea unor concluzii pertinente în urma aplicării sistemului global de calculație a costurilor și sistemului Activity Based Costing la nivelul unei perioade de gestiune (Decembrie 2011);
- construirea și adaptarea unui tablou de bord care să conțină informații traduse în necesitățile specifice sistemului energetic (s-a întocmit tabloul de bord de pilotaj și tabloul de bord pe activități);
- propunerea unui set de documente de sinteză pentru contabilitatea managerială, cu un conținut flexibil și o utilitate adaptată la nevoile utilizatorilor;
- construcția și validarea unui model econometric dinamic, de regresie neliniară, ce are la bază o funcție parabolică pentru cheltuielile SC Hidroelectrică SA Sebeș; acest model poate oferi societății un plus de certitudine în traducerea evoluțiilor viitoare, în elaborarea de scenarii și prognoze.

Perspective viitoare ale cercetării

Principalele propuneri formulate vizează:

- reducerea decalajului manifestat în prezent între evoluția contabilității de manageriale și cea a sistemelor de producție;
- adoptarea unui model de contabilitate de gestiune mai pertinent în sectorul energetic;
- analiza efectuării unor intervenții majore asupra adaptabilității și flexibilității sistemului informațional contabil în sectorul energetic;
- analiza posibilităților de reducere a costurilor și de creștere a performanțelor în sistemul energetic prin dezvoltarea altor metode de calculație;
- luarea de măsuri concrete pentru asigurarea controlului operativ al costurilor în sectorul energetic;
- studiul efectelor utilizării instrumentelor moderne de măsurare și gestionare a performanței
- fundamentarea de noi modele econometrice care să permită orientarea spre previziune, confruntarea cu realitatea și luarea de măsuri corective.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Cărți de specialitate

1. Alazard Claude, Sépari Sabine, *Contrôle de gestion*, Editura Dunod, Paris, 2010.
2. Albu Nadia, Albu Cătălin, *Instrumente de management al performanței*, Vol. I și II, Editura Economică, București, 2003.
3. Andrei Tudorel, Bourbonnais Régis, *Econometrie*, Editura Economică, București, 2008.
4. Anica Popa Liana-Elena, *Conducerea întreprinderii prin costuri. Recursul la modelele contabilității manageriale*, Editura Economică, București, 2005.
5. Aslău Titus, *Controlul de gestiune dincolo de aparențe*, Editura Economică, București, 2001.
6. Amintas Alain, Guillaudo Raymond, *Comptabilité de gestion*, Editura Hachette, Paris, 2003.
7. Baciuc Achim T., *Costurile – organizare, planificare, contabilitate, calculație, control și analiză*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.

8. Baivert Hugues, Laurin Claude, Mersereau Alexander, *La comptabilité de management*, Editura Presses Universitaires de France, Paris, 2007.
9. Bayod Mohamed, *Les nouvelles regulations normalisation et dynamique des organization*, Editura Presses Universitaires de Nancy, Paris, 2010.
10. Berland Nicolas, Simon François-Xavier, *Le contrôle de gestion en mouvement*, Editura d'Organisation, Paris, 2010.
11. Bouquin Henri, *Contabilitate de gestiune*, Editura Tipo Moldova, Iași, 2004.
12. Bouquin Henri, *Le contrôle de gestion*, Editura Presses Universitaires de France, Paris, 2010.
13. Bouquin Henri, *Comptabilité de Gestion*, Editura Economică, Paris, 2004.
14. Bouin Xavier, Simon François-Xavier, *Les nouveaux visages du Contrôle de gestion*, Editura Dunod, Paris, 2009.
15. Boutat Alain, Capraro Jean Marc, *Comptabilité analytique de gestion*, Editura Press Polytechniques et Universitaires Romandes, Lausanne, 2008.
16. Briciu Sorin, *Contabilitate managerială, aspect teoretice și practice*, Editura Economică, București, 2006.
17. Briciu Sorin, *Informational system of management accounting and costs: Calculation of costs in manufacture industry*, Editura Lambert Academic, Berlin, 2012.
18. Briciu Sorin, Căpușeanu Sorinel, Rof Letiția Maria, Topor Dan, *Contabilitatea și controlul de gestiune*, Editura Aeternitas, Alba Iulia, 2010.
19. Briciu Sorin, Popa Irimie Emil, Oprean Ioan, Bunget Ovidiu, Pereș Cristian, Pete Ștefan, *Bazele contabilității, aplicații practice*, Editura Economică, București, 2009.
20. Briciu Sorin, Jaradat Mohammad Hadi, Socol Adela, Teiușan Ciprian Sorin, *Managementul prin costuri*, Editura Risoprint, Cluj Napoca, 2003.
21. Briciu Sorin, Burja Vasile, *Contabilitate de gestiune: calculația și analiza costurilor*, Editura Ulise, Alba Iulia, 2004.
22. Breaz Nicoleta, *Introducere în econometrie*, Seria Didactică, Alba Iulia, 2009.
23. Breaz Nicoleta, *Statistică descriptivă*, Seria Didactică, Alba Iulia, 2003.
24. Breaz Nicoleta, *Elemente de statistică inferențială*, Seria Didactică, Alba Iulia, 2004.
25. Budugan Dorina, Georgescu Iuliana, Berheci Ioan, Bețianu Leontina, *Contabilitate de gestiune*, Editura CECCAR, 2007.
26. Budugan Dorina, Georgescu Iuliana, *Bazele contabilității*, Editura Sedcom Libris, Iași, 2003.

27. Budugan Dorina, *Contabilitate și control de gestiune*, Editura Sedcom Libris, Iași, 2002.
28. Bunget Ovidiu Constantin, *Contabilitatea românească între reformă și convergență*, Editura Economică, București, 2005.
29. Burja Vasile, *Economie politică-structuri fundamentale*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2003.
30. Burja Vasile, *Microeconomie*, Seria Didactică, Alba Iulia, 2000.
31. Burja Vasile, Todea Nicolae, Burja Camelia, *Analiza financiară și evaluarea societăților comerciale*, Editura Risoprint, Cluj-Napoca, 2003.
32. Burlaud Alain, Simon Claude, *Comptabilité de gestion coûts/contrôle*, Editura Vuibert Février, Paris, 2000.
33. Burlaud Alain, Langlois Georges, Bringer Michel, Bonnier Carole, *Contrôle de gestion*, Editura Foucher, Paris, 2010.
34. Căpușneanu Sorinel, *Elemente de management al costurilor*, Editura Economică, București, 2008.
35. Călin Oprea, Ristea Mihai, *Bazele contabilității*, Editura Național, București, 2000.
36. Călin Oprea, Man Mariana, Nedelcu Monica Viorica, *Contabilitate managerială*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008.
37. Călin Oprea, Ristea Mihai, *Bazele contabilității*, Editura Genicod, București, 2002.
38. Călin Oprea, Cârstea Gheorghe, *Contabilitatea de gestiune și calculația costurilor*, Editura Genicod, București, 2002.
39. Caraiani Chirața, Dumitrana Mihaela, *Contabilitate de gestiune & control de gestiune*, Editura InfoMega, București, 2005.
40. Cargnello-Charles Emmanuelle, Morard Bernard, Trahand Jacques, *Comptabilité de gestion: coût, activité, repartition*, Editura Presses Universitaires de Grenoble, Paris, 2000.
41. Cerrada Karine, De Rongé Yves, Michel de Wolf, Gatz Michel, *Comptabilité et analyse des états financiers*, Editura De Boeck, Bruxelles, 2008.
42. Colasse Bernard, *Introduction à la Comptabilité*, Editura Economică, Paris, 2010.
43. Colasse Bernard, *Les fondements de la comptabilité*, Editura La Découverte, Paris, 2007.
44. Colasse Bernard, *Les grands auteurs en comptabilité*, Editura EMS, Paris, 2005.
45. Coucoureux Michel, Cuyaubère Thierry, Muller Jacques, *Contrôle de gestion*, Editura Nathan, Paris, 2010.

46. Cristache Silvia Elena, Șerban Daniela, *Lucrări aplicative de statistică și econometrie pentru administrarea afacerilor*, Editura ASE, București, 2007.
47. Cristea Horia, *Contabilitatea și calculațiile în conducerea întreprinderii*, Editura CECCAR, București, 2003.
48. Dănescu Tatiana, *Gestionarea financiară a afacerilor*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2003.
49. Darsa Jean-David, *La gestion des risques en entreprise*, Editura Gereso, Paris, 2009.
50. Davasse Henri, Langlois Georges, *Comptabilité de gestion-gestion previsionnelle*, Editura Foucher, Vanves, 2007.
51. Demeestère René, Lorino Philippe, Mottis Nicolas, *Contrôle de gestion et pilotage de l'entreprise*, Editura Dunod, Paris, 2006.
52. Demeestère René, *Comptabilité de gestion et mesure des performances*, Editura Dunod, Paris, 2004.
53. De Rongé Yves, Cerrada Karine, *Contrôle de gestion*, ediția a 2-a, Editura Pearson, Paris, 2009.
54. Diaconu Paul, Albu Nadia, Mihai Stere, Albu Cătălin, Guinea Flavius, *Contabilitate managerială aprofundată*, Editura Economică, București, 2003.
55. Doriath Brigitte, *Comptabilité de gestion en 20 fiches*, Editura Dunod, Paris, 2007.
56. Doriath Brigitte, Cristian Goujet, *Comptabilité de gestion*, Editura Dunod, Paris, 2001.
57. Dubrulle Louis, *Contabilitate de gestiune*, Editura Economică, București, 2002.
58. Dumas Guy, Larue Daniel, *Contrôle de gestion*, Editura LexisNexis, Paris, 2008.
59. Dumbravă Partenie, Pop Atanasiu, *Contabilitatea de gestiune în industrie*, Editura Intelcredo, Cluj-Napoca, 2011.
60. Dumitru Mădălina, Calu Daniela Artemisa, *Contabilitatea de gestiune și calculația costurilor*, Editura Contaplus, Ploiești, 2008.
61. Dumitru Corina Graziella, Ioanăș Corina, *Contabilitatea de gestiune și evaluarea performanțelor*, Editura Universitară, București, 2005.
62. Dupuy Yves, Travaillé Denis, *Les bases de la comptabilité analytique de gestion*, Editura Economică, Paris, 2003.
63. Duizabo Sébastien, Roux Dominique, *Gestion et management des entreprises*, Editura Hachette, Paris, 2005.

64. Ebbeken Klaus, Possler Ladislau, Ristea Mihai, *Calculația și managementul costurilor*, Editura Teora, București, 2001.
65. Fătăcean Gheorghe, *Contabilitate managerială*, Editura Alma Mater, Cluj-Napoca, 2009.
66. Florea Ioan, *Econometrie*, Editura Universității din Oradea, Oradea, 2003.
67. Gavard-Perret Marie-Laure, Gotteland David, Haon Cristophe, Jolibert Alain, *Méthodologie de la recherche*, Editura Paerson Education, Paris, 2008.
68. Genavre Elisabeth, *Initiation à la comptabilité de gestion en entreprise*, Editura Publibook, Paris, 2007.
69. Gervais Michel, *Contrôle de gestion*, Editura Economică, Paris, 2010.
70. Gervais Michel, *La comptabilité de gestion par les methodes d 'equivalence*, Editura Economică, Paris, 2010.
71. Giraud Françoise, Saulpic Olivier, Bonnier Carole, Fourcade Françoise, *Contrôle de gestion et pilotage de la performance*, Editura Gualino, Paris, 2008.
72. Grenier Claude, Teller Robert, *Synthèse d'économie et de comptabilité*, Editura Foucher, Vanves, 2006.
73. Giordano Yvonne, *Conduire un projet de recherche*, Editura EMS, Paris, 2003.
74. Grandguillot Béatrice, Grandguillot Francis, *Comptabilité de gestion. Méthodes classique et modernes de l'analyse des coûts*, Editura Gualino, Paris, 2003.
75. Grandguillot Béatrice, Grandguillot Francis, *L'essentiel de la comptabilité*, Editura Gualino, Paris, 2010.
76. Grosu Corina, *Contabilitate de gestiune*, Editura Mirton, Timișoara, 2003.
77. Grosu Corina, Almășan Alina, *Contabilitate de gestiune*, Editura Mirton, Timișoara, 2008.
78. Guerra Fabienne, *Comptabilité managériale. L'utilisation du système d'information comptable*, Editura De Boeck Université, Belgia, 2004.
79. Hansen D., Mowen M., *Cost Management*, Vol.1, Thomson Learning, Londra, 2000.
80. Horomnea Emil, *Dimensiuni științifice, sociale și spirituale în contabilitate. Geneză, doctrină, normalizare, decizii*, ediția a II-a, Editura Tipo Moldova, Iași, 2011.
81. Horomnea Emil, *Fundamente științifice ale contabilității. Doctrină. Concepte. Lexicon*, Editura Tipo Moldova, Iași, 2008.
82. Horomnea Emil, *Tratat de contabilitate*, Editura Sedcom Libris, Iași, 2001.

83. Horngren Charles T., Datar Srikant M., Foster George, *Contabilitatea costurilor, o abordare managerială*, Editura ARC, Republica Moldova, 2006.
84. Horngren Charles, Datar Strikant M., Foster George, Rajan Madhav, Ittner Cristopher, *Cost accounting, a managerial emphasis*, Editura Pearson Education International, New Jersey, 2009.
85. Hoarau Cristian, *Comptabilité et management*, Editura Foucher, Vanves, 2002.
86. Hubert Jean-François, Lemaire Laurent, *Comptabilité de gestion*, Editura Presses Universitaires de France, Paris, 2001.
87. Ionașcu Ion, *Dinamica doctrinelor contabilității moderne*, Editura Economică, București, 2003.
88. Ionașcu Ion, Filip Andrei Tiberiu, Mihai Stere, *Control de gestiune*, Editura Economică, București, 2003.
89. Jacquot Thierry, Milkoff Richard, *Comptabilité de gestion: analyse et maîtrise des coûts*, Editura Dareios & Pearson, Paris, 2007.
90. Jianu Iulia, *Evaluarea, prezentarea și analiza performanței întreprinderii*, Editura CECCAR, București, 2007.
91. Lande Evelyne, Blin Pierre, Denos Pascal, Gonthier Marcel, Delesalle Eric, Obert Robert, Leclere Didier, *Contabilitate financiară aprofundată*, Editura Economică, București, 2002.
92. Leclère Didier, *L'essentiel de la comptabilité analytique*, Editura d'Organisation, Paris, 2001.
93. Lefrancq Stéphane, Oger Brigitte, *Lire les états financiers*, Editura Presses Universitaires de France, Paris, 2009.
94. Lambardin Pierre, *L'émergence de la fonction comptable*, Editura Presses Universitaires de Rennes, Paris, 2010.
95. Mățiș Dumitru, Pop Atanasiu, *Contabilitate financiară*, Editura Alma Mater, Cluj-Napoca, 2007.
96. Melyon Gérard, *Comptabilité analytique*, Editura Bréal, Paris, 2001.
97. Mendoza Carla, Cauvin Éric, Delmond Marie-Hélène, Dobler Philippe, Malleret Véronique, Zilberberg Emmanuel, *Coûts et Décisions*, Editura Lextenso, Gualino, Paris, 2009.
98. Minu Mihaela, *Contabilitatea ca instrument de putere*, Editura Economică, București, 2002.
99. Mignon Sophie, Teller Robert, *Le contrôle de gestion pour un pilotage intégrant stratégie, cognition et finance*, Editura EMS, Paris, 2009.

100. Nicolescu Ovidiu – coordonator, *Sistemul informațional managerial*, Editura Economică, București, 2001.
101. Pântea Iacob Petru, Bodea Gheorghe, *Contabilitatea financiară*, Editura Intelcredo, Deva, 2011.
102. Pecican Eugen Ștefan, *Econometria pentru...economisti*, Editura Economică, București, 2003.
103. Pecican Eugen Ștefan, *Econometrie*, Editura C.H.Beck, București, 2006.
104. Pelin Andrei, *Managementul costurilor - teorie și studii de caz*, Editura Universității de Vest, Timișoara, 2010.
105. Piget Patrick, *Comptabilité analytique et contrôle de gestion*, Editura Economică, Paris, 2008.
106. Pop Atanasiu, *Contabilitate financiară aplicată în 2000*, Editura Intelcredo, Deva, 2000.
107. Radu Mariana, *Contabilitate de gestiune*, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2010.
108. Rihi-Belkaoué Ahmed, *Accounting theory*, Editura Thomson Learning, Londra, 2004.
109. Ristea Ana Lucia, Ioan-Franc Valeriu, *Metodică în cercetarea științifică*, Editura Expert, București, 2009.
110. Rosé Jean Jacques, *Responsabilité sociale de l'entreprise*, Editura De Boeck, Bruxelles, 2006.
111. Salva Michel, *Initiation à la logique comptable*, Editura Librairie Vuibert, Paris, 2002.
112. Sauvageot Georges, *La comptabilité*, Editura Nathan, Paris, 2005.
113. Scorțe Carmen, *Contabilitate de gestiune*, Editura Universității din Oradea, Oradea, 2010.
114. Sépari Sabine, Solle Guy, *Management et contrôle de gestion en 20 fiches*, Editura Dunod, Paris, 2009.
115. Siegwa Jean-Luc, Cassio Laurance, *Introduction à la comptabilité*, Editura Nathan, Paris, 2008.
116. Tabără Neculai, Briciu Sorin - coordonatori, *Actualități și perspective în contabilitate și control de gestiune*, Editura Tipo Moldova. Iași, 2012.
117. Tabără Neculai, *Contabilitate și control de gestiune-studii și cercetări*, Editura Tipo Moldova, Iași, 2004.
118. Tabără Neculai, *Control de gestiune-delimitări conceptuale, metode, aplicații*, Editura Tipo Moldova, Iași, 2009, p.105.

119. Tabără Neculai, *Modernizarea contabilității și controlului de gestiune*, Editura Tipo Moldova, Iași, 2006.
120. Terry Lucey, *Management Accounting*, ediția a 3-a, Editura D.P., Londra, 1992.
121. Thomas Olivier, *Bases de comptabilité et de finance*, Editura Ellipses, Paris, 2006.

Articole și studii:

122. Arena Lise, Solle Guy, *Apprentissage Organisationnel et Contrôle de Gestion: Une lecture possible de l'ABC/ABM ?*, Comptabilité Contrôle Audit, Vol.14, 2008.
123. Arijit Bhattacharya, Bijan Sarkar, Sanat K. Mukherjee, *Distance-based consensus method for ABC analysis*, International Journal of Production Research, Vol. 45, Issue 15, 2007.
124. Berland Nicolas, Pezet Anne, *Pour une démarche pragmatique en histoire de la gestion*, Comptabilité Contrôle Audit, Special Issue, 2000.
125. Bollecker Marc, Azan Wilfrid, *L'importation de cadres théoriques dans la recherche en contrôle*, Comptabilité Contrôle Audit, Vol. 15, Issue 2, 2009.
126. Briciu Sorin, Căpușneanu Sorinel., *Aspecte ale normalizării contabilității manageriale din România la nivel microeconomic, Economie teoretică și aplicată Volumul XVIII (2011), No. 3(556)*.
127. Briciu Sorin, Căpușneanu Sorinel, *The increase of performance of an entity by the conversion of the hidden costs*, Annales Universitatis Apulensis Series Oeconomica, Nr. 13 / 2011, volumul 2.
128. Briciu Sorin, Scorțe Carmen, *The profit target in a restauration unit*, *The Annals of the University of Oradea, Economic Sciences*, TOM XX 2nd ISSUE / December 2011.
129. Briciu S., Teiușan C., Deaconu S., „Implicațiile metodelor de evaluare a stocurilor la darea lor în consum asupra costurilor de producție și a rezultatului”, *Annales Universitatis Apulensis, Series Oeconomica*, Finanțe-Contabilitate, nr. 6, Alba Iulia, 2004.
130. Briciu S., Todoran R., Sas F., „Indicatorii furnizați de metoda Direct-Costing și rolul acestora în activitatea de management la S.C. „Apulum” S.A. Alba Iulia”, *Annales Universitatis Apulensis, Series Oeconomica*, Finanțe – Contabilitate, nr. 7, Alba Iulia, 2005.
131. Briciu S., Teiușan C., „Sistemul informațional al contabilității de gestiune”, *Annales Universitatis Apulensis, Series Oeconomica*, nr. 8, Alba Iulia, 2006.

132. Budușan Dorina, Georgescu Iuliana, *Cost reduction by using budgeting via the Kaizen method*, [Analele Științifice ale Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași - Științe Economice](#), 2009, vol. 56.
133. Budușan Dorina, Georgescu Iuliana, *Use of the cost/volume/profit analysis to estimate earnings*, [Analele Științifice ale Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași - Științe Economice](#), 2008, vol. 55.
134. Budușan Dorina, Georgescu Iuliana, *The Role Of Internal Assignment Prices In The Evaluation Of The Transactions Between Profit Centers*, [Analele Științifice ale Universității "Alexandru Ioan Cuza" din Iași - Științe Economice](#), 2010, vol. 2010SE.
135. Căpușeanu Sorinel, „Tabloul de bord și îmbunătățirea performanțelor întreprinderilor cu ajutorul indicatorilor de pilotaj”, *Economie Teoretică și Aplicată*, nr5 (500), 2006.
136. Căpușeanu Sorinel, „Metoda ABC (Activity-Based Costing) și organizarea transversală a întreprinderii”, *Economie Teoretică și Aplicată* (Economistul nr. 478/2005).
137. Căpușeanu Sorinel, *Bazele organizării contabilității de gestiune și calculației costurilor prin metoda ABC (Activitz Based Costing) în industria textilă din România*, *Economie Teoretică și Aplicată*, nr.9 (504), noiembrie 2006.
138. Căpușeanu Sorinel, „Organizarea disociată a contabilității de gestiune și calculației costurilor prin metoda ABC (Activity-Based Costing)”, *Economie teoretică și aplicată* (Economistul nr. 434/2005).
139. Căpușeanu Sorinel, Briciu Sorin, *Analiza posibilității de organizare a contabilității de gestiune prin metoda Target Costing (TC) în cadrul entităților din România*, *Economie teoretică și aplicată Volumul XVIII* (2011), No. 9(562).
140. Cenar Iuliana, *Guiding marks regarding the reasoning of scientific research in accounting*, *Annals of the University of Petroșani, Economics*, 11(1), 2011.
141. Cheffi Walid, Nekhili Mehdi, *Rôles assignés à la comptabilité de gestion par les managers et changement comptable: question d'adéquation ou simple désillusion?*, *Compatibilité-Contrôle-Audit*, Tome 17, Volume 1, Avril 2011.
142. Cokins Gary, Capusneanu Sorinel, Barbu Cristian Marian, „*Decisions Based on Synthesis Documents Information of the ABC (Activity-Based Costing) Method*”, *International Journal of Accounting and Financial Reporting*, [Vol 1, No 1 \(2011\)](#), United States.

143. Cokins Gary, Căpușeanu Sorinel, *Cost drives. Evolution and benefits*, *Economie Teoretică și Aplicată*, Vol.XVII (2010), Nr.8(549).
144. Davenport Thomas H., *The [Future of Enterprise System-Enabled Organizations](#)*, *Information Systems Frontiers*, Volume 2, Number 2 / August, 2000.
145. Degos Jean-Guy, *Le futur de la comptabilité est-il compatible avec la comptabilité du futur?*, *Revue des Sciences de Gestion*, Issue 224-225, 2007.
146. Eddy Cardinaels, Eva Labro, *On the Determinants of Measurement Error in Time-Driven Costing*, *Accounting Review*, v. 83, iss. 3, 2008.
147. Fichman [Robert G.](#), [Kemerer Chris F.](#), *Activity Based Costing for Component-Based Software Development*, *Information Technology and Management*, 2002, Volume 3, Numbers 1-2.
148. Georgescu Iuliana, Budugan Dorina, Crețu Laura, *Estimating the cost-value relationship using instruments of management accountancy*, *The Annals of the "Stefan cel Mare" University of Suceava. Fascicle of The Faculty of Economics and Public Administration*, 2010, vol. 10, issue 2(12).
149. Gervais Michel, Levant Yves, Ducrocq Charles, *Le Time-Driven Activity-Based Costing (TDABC): Un premier bilan a travers une etude de cas longitudinale*, *Revue Finance Controle Strategie*, v. 13, iss. 1,2010.
150. Goagăra Daniel, Ionescu Ion, *Contributions of the abc method in the firm management*, *Annals of the University of Oradea*, Vol.17, Issue 3, 2008.
151. Goldsby Thomas J., Closs David J., *Using activity-based costing to reengineer the reverse logistics channel*, *International Journal of Physical Distribution & Logistics Management*, Volume: 30, Issue: 6, 2000.
152. Gregory Wegmann, *The Activity-Based Costing Method: Development and Applications*, *ICFAI Journal of Accounting Research*, Vol.8, Issue 1, 2009.
153. Irinel Ion, *Folosirea metodei ABC în vederea cuantificării economiei de costuri generate de implementarea proceselor de management al riscurilor*, *Revista de Audit Financiar*, Vol.8, Issue 8, 2010.
154. James Wendy, *A processual view of institutional change of the budget process within an Australian government-owned electricity corporation*, *International Journal of Public Sector Management*, Volume: 19, Issue: 1, 2006.

155. Kellermanns Franz Willi, Islam Majidul, *US and German activity-based costing: A critical comparison and system acceptability propositions*, [International Journal](#), Volume: 11, [Issue: 1](#), 2004.
156. Mallert Véronique, *Peut-on gérer le couple coûts-valeur?*, publicat în "Comptabilité, Contrôle, Audit Et Institution(S), Tunisie (2006)" în cadrul 27ème Congrès de l'Association Francophone de Comptabilité, <http://ideas.repec.org/p/hal/journal/halshs-00558375.html>
157. Man Mariana, Briciu Sorin, „The factors influencing the structuring of management accounting in Romania coal mining”, *The 32nd Annual Congress of the American Romanian Academy of Arts and Sciences*, Wentworth Institute of Technology, Boston, MA, USA, 22-26 July 2008, Proceedings, Polytechnic International Press, Montreal, Quebec.
158. Sarkis Joseph, Meade Laura, Presley Adrien, *An activity based management methodology for evaluating business processes for environmental sustainability*, [Business Process Management Journal](#), Volume: 12, [Issue: 6](#), 2006.
159. Shannon L. Charles, Don R. Hansen, *An Evaluation of Activity-Based Costing and Functional-Based Costing: A Game-Theoretic Approach: Erratum*, *International Journal of Production Economics*, v. 126, iss, 2010.
160. Sidea Dorian-Octavian, *Dezvoltarea sectorului electroenergetic European -în lupta cu schimbările climatice*, Universitatea Politehnică București Universitatea Politehnică București, 2010.
161. [Single Eric](#), [Estimating the Costs of Substance Abuse: Implications to the Estimation of the Costs and Benefits of Gambling](#), [Journal of Gambling Studies](#), [Volume 19, Number 2 / June, 2003](#).
162. Solle Guy, *Concilier autonomie et contrôle: l'apport de l'ABC*, articol prezentat în cadrul 22-ème CONGRES DE L'AFC, France, 2001, <http://econpapers.repec.org/scripts/>
163. Zelinschi Dragoș, *Genèse et évolutions d'une innovation: la méthode ABC*, accesat online pe <http://www.strategie-aims.com/events/conferences/2-xixeme-conference-de-l-aims/communications/>

Teze de doctorat:

164. Briciu Sorin, *Sistem informațional privind contabilitatea de gestiune și calculația costurilor în industria de încălziminte*, Editura Argus, București, 2000.
165. Căpușeanu Sorinel, *Metoda de calculație a costurilor de proces (ABC) și posibilități de aplicare a ei în industria textilă din România*, Academia de Studii Economice, București, 2006.
166. Calu Daniela Artemisa, *Istorie și dezvoltare a contabilității în România*, Academia de Studii Economice, București, 2004.
167. Dumitrescu Mihaela, *Analiza costurilor de producție a energiei electrice-teză de doctorat*, Academia de Studii Economice, București, 2010.
168. Godeanu Ionela Claudia, *Noi coordonate ale organizării contabilității de gestiune în industria carboniferă*, Universitatea din Craiova, 2011.
169. Manolescu Maria, *Perfecționarea contabilității de gestiune și calculției costurilor în industria siderurgică*, Academia de Studii Economice, București, 2003.
170. Postecă Alin Aurelian, *Target Costing între standardizare și flexibilitate*, Academia de Studii Economice, București, 2006.
171. Sas Florentina, *Perfecționarea contabilității manageriale în industria porțelanului*, Universitatea Valahia, Târgoviște, 2009.
172. Stan Adriana Mihaela, *Tensionarea costurilor și rezultatelor prin contabilitatea de gestiune*, Academia de Studii Economice, București, 2005.
173. Tătaru Simona Elena, *Controlul de gestiune în economia modernă*, Universitatea Alexandru Ioan Cuza, Iași, 2010.

Alte surse bibliografice:

174. Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, *Raport privind rezultatele monitorizării pieței de energie electrică în luna Decembrie 2011*.
175. Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, *Raportul anual 2010*, publicat pe site-ul oficial al <http://www.hidroelectrica.ro>

176. Comisia Europeană, *Pachetul Energie – Schimbări Climatice*, adoptat în Decembrie 2008, disponibil pe site-ul http://europa.eu/pol/clim/index_ro.htm
177. European Copper Institute, *Calitatea și utilizarea energiei electrice-ghid de aplicare*, Secțiunea 1, „Introducere în problema calității energiei electrice și Secțiunea 2, „Costuri”, Belgia, 2001.
178. Institutul Național de Statistică, *Balanța energetică și structura utiliajului energetic în anul 2010*, publicată în Noiembrie 2011, p. 3, <http://www.insse.ro/>
179. Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de afaceri, *Strategia energetică a României pentru perioada 2011-2035*, Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 781/19.11.2007.
180. Ministerul Economiei, Comerțului și Mediului de Afaceri, *Strategia energetică a României pentru perioada 2007-2020*, actualizată pentru perioada 2011-2010, Varianta 20 August 2011.
181. *Studiu privind evaluarea potențialului energetic actual al surselor regenerabile de energie în Romania (solar, vânt, biomasă, microhidro, geotermie), identificarea celor mai bune locații pentru dezvoltarea investițiilor în producerea de energie electrică neconvențională*, <http://www.minind.ro/>
182. Raport privind cauzele și împrejurările care au dus la apariția stării de insolvență a debitoarei societății comerciale de producere a energiei electrice în hidrocentrale HIDROELECTRICA S.A., întocmit de Societatea profesională de reorganizare și lichidare EURO Insol, București, 2012, <http://www.euroinsol.eu/>

Legislație și site-uri

183. ***Legea contabilității nr. 82 din 24 decembrie 1991***, republicată cu toate modificările și completările în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 454 din 18 iunie 2008.
184. ***Legea surselor regenerabile de energie 220/2008***, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 743 din 03.11.2008.
185. ***Ordinul nr. 1826 din 22 decembrie 2003*** pentru aprobarea Precizărilor privind unele măsuri referitoare la organizarea și conducerea contabilității de gestiune, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.23 din 12.01.2004.

186. **OMFP nr. 3055 din 29 octombrie 2009** pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr.766 din 10 noiembrie 2009.
187. **Ordonanța de urgență nr. 37/2011 din 13 aprilie 2011** pentru modificarea și completarea [Legii contabilității nr. 82/1991](#) și pentru modificarea altor acte normative incidente, Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.285/22.04.2011.
188. **HG 1535/2003 din 18 Decembrie 2003** privind aprobarea Strategia de valorificare a surselor regenerabile de energie din România, publicată în Monitorul Oficial nr. 17 din 7 Ianuarie 2004.
189. **HG 443 / 2004** privind promovarea surselor regenerabile de energie publicată în MO Partea I nr.288/24.04.2003.
190. **Hotărârea nr. 627 din 13 Iulie 2000** privind înființarea *Companiei Naționale de Electricitate - S.A., a Societății Naționale "Nuclearelectrica" - S.A. și a Regiei Autonome pentru Activități Nucleare prin reorganizarea Regiei Autonome de Electricitate "Renel"*, publicată în Monitorul Oficial nr. 357/31 Iulie 2000.
191. **HG nr. 958/18.08.2005** pentru modificarea HG nr.443/ 2003 privind promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile de energie și de modificarea și completarea HG nr.1892/04.11.2004 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie, publicată în MO nr.809/06.09.2005.
192. **HG nr.1892/04.11.2004** pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii de energie electrică din surse regenerabile de energie, publicată în MO nr.1056/15.11.2004.
193. **HG nr.1429/02.09.2004** pentru aprobarea Regulamentului de certificare a originii energiei electrice produse din surse regenerabile de energie, publicată în MO Partea I nr.843/15.09.2004.
194. www.anre.ro
195. www.ier.ro.
196. www.bp.com/statisticalreview
197. www.worldenergy.org.
198. www.encycogov.com
199. <http://www.insse.ro>
200. <http://www.sistemulenergetic.com/>

201. http://www.minind.ro/invest/new/electric_energy.html
202. <http://www.hidroelectrica.ro/>
203. http://europa.eu/pol/clim/index_ro.htm
204. <http://www.esimplu.ro/>
205. <http://www.energy.eu>